

Norsk ernærings- ekspert treffer fiskere i Aberdeen

Professor Anton Skulberg er direktør for Norsk institutt for næringsmiddelforskning på Ås og professor ved Norges Veterinærhøyskole. Da han holdt en tale om fiskeripolitikk og havets ressurser i Caux i sommer, kunne det virke som et emne utenfor hans «område». Og da han reiste til Aberdeen for å drøfte fiskerispørsmål med skotske fiskere i september, var det et uvanlig skritt for en veterinær. Men grunnen til at dette viktige internasjonale problemet opptar ham så sterkt, er hans mangeårige interesse for to emner: Verdens matressurser og miljø- og forurensningsspørsmål.

I Caux forklarte han litt av bakgrunnen for den norske fiskeripolitikken og nødvendigheten av å beskytte torskeyngelen i de nordnorske farvann. Opprettelsen av 200-mils økonomiske soner er et fremmskritt på betingelse av at kystnasjonene tar ansvar for å beskytte ressursene og sikre en vekst i bestanden, sa han.

«Vi kan ikke forsette å utnytte fiske-ressursene på en uansvarlig måte. Mitt håp er at vi i fremtiden vil kunne øke bestanden ved å beskytte den unge fisken og spesielt ved å hjelpe yngelen over de kritiske stadiene etter gytingen.»

Anton Skulberg er opptatt av mulighetene for kunstig oppdrett av torskeyngel, som senere kan «settes ut» i store mengder. Dette er sannsynligvis praktisk mulig, men på veien vil man straks møte politiske problemer. Hvem skal besørge omkostningene — og hvem skal høste fruktene av innsatsen? «Som noen sa til meg: 'Så skal vi drive oppdrett, og russerne fiske fisken'?» Men først og fremst er det etter Skulbergs mening et spørsmål om moralske holdninger hos individer og nasjoner. «Det er vårt ansvar å handle slik at det vil være nok fisk til alles behov også i fremtiden. Ressursgrunnlaget er der, hvis vi har vilje og visdom til å gå videre med saken, både forskningsmessig og praktisk. Jeg håper at mange fiskere kan komme sammen og drøfte fiskeriproblemene innen en MRA-ramme.»

Fiskerne var ikke avvisende

Besøket i Aberdeen i september kom i stand på invitasjon fra en kommunalpolitiker i Aberdeen-området, fru Lamb, som selv er sterkt engasjert i fiskeripolitikken. Dr. Skulberg og hun møtte hverandre i Caux i sommer. Fru Lamb mente at Skulbergs tanker om økning av fiske-ressursene var noe skotske fiskere burde høre. På hennes initiativ kom ca. 20 av dem, skippere og mannskap, sammen for å diskutere spørsmålene med Skulberg.

Nr. 11/12 – 1979

ny verden

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

— Var fiskerne interessert i dine tanker om oppdrett og utsetting av fisk?

— De så nok betydningen ut fra moralske og fremtidsrettede hensyn. Men tanken var likevel fremmed for dem, av tre årsaker: De er selv først

Forts. side 2

GLEDELIG JUL!

I et eldgammelt julevers heter det:

Guds Sønn er kommet til oss ned
fra høye himmerike
fordi vi ingen råd oss vet
deropp til ham å stige.
Vår gjerning ei rettferdiggjør,
men Kristus kommer, lider, dør.
Han har oss himlen vunnet.

Julens budskap i et nøtteskall, ja, egentlig hele det glade kristne evangelium.

Vi merker oss straks at det dreier seg om et tilbud, en gave.

Men så vil vi kanskje spørre om hvor det blir av vår egen innsats?

Gjelder det en gave, så er vel takknemlighet den mest nærliggende reaksjon. Og der er vi ved et godt utgangspunkt. Vi ønsker i takknemlighet å gjøre noe for Gud, og det må nødvendigvis bety til beste for våre medmennsker. Det omfatter de små kjærlige handlinger som gjør hverdagen lettere for oss alle. Men det må også dreie seg om de større ting i Guds plan — slikt som vi bare kan gjøre i fellesskap. For den Gud som Kristus viser oss, er opptatt av hele menneskeheten. Å bli sant menneske vil egentlig si å bli virkelig medmenneske.

Billige drops i Montevideo

Den gamle British-Leyland-bussen humpet gjennom de mørke gatene i Montevideo, Uruguay. På holdplassen steg en ung mann på og ropte: «Billige drops, to poser for en peso!» En eller to passasjerer kjøpte. Ved neste stopp gikk han av bussen, og en annen ung og ivrig sukkertøyselger hoppet på og ropte med bedende røst: «Billige sukkertøy til salgs!» Slik gjentok det seg under nesten hele bussreisen. «Så idiotisk,» sa jeg til meg selv. «Idiot . . . » Plutselig gikk det opp for meg hva jeg så. Disse unge menneskene hadde ingen annen måte å livberge seg på enn å selge slikkerier på et allerede overfylt marked. Som jeg hadde de lyst og energi til å utdanne seg og bruke sine evner, men alle muligheter syntes stengt for dem. Problemene Latin-Amerikas ungdom står overfor, kom meg med ett ubehagelig nær. I Brasil er ca. 65% av befolkningen på 110 millioner under 20 år. Hvilken fremtid har de? Hvordan kan de mobiliseres i kampen for en bedre verden?

En måned senere fikk jeg anledning til å treffe mange av Latin-Amerikas heldigere ungdommer, studentene. Ti av oss fra Rio-Petropolis-området var invitert til det federale universitetet i Curitiba i staten Paraná for å fortelle og innlede til diskusjon om Moralsk Opprustning i timene som kalles «Studier av brasilianske problemer», et obligatorisk fag for alle universitetsstudenter i Brasil.

Student-uro

Det var et merkelig team som presenterte seg for studentene: Souza, en tidligere leiebanditt; Rodrigues, som hadde vært aktiv i politikken, men som nesten ødela livet sitt med flaska; en dame fra overklassen i São Paulo; datter til en kaffeplantasje-eier, og dessuten ungdommer fra forskjellige kanter av verden. Souzas beskrivelse av sitt liv vakte mest oppsikt. «Jeg så mine foreldre bli drept og revet i filler foran øynene mine da jeg var bare ni år gammel, i en strid mellom to godseiere og deres væpnede menn,» sa han, «og fra da av ville jeg hevne meg på samfunnet.» Etter timen kom en student bort til ham og sa: «At du bestemte deg for å forvandle ditt eget liv først, med alt ditt opprør, er jammen flott. Kan vi få lage et teaterstykke basert på din livshistorie?» Det viste seg at han gikk på teaterskole, og han inviterte flere av oss til å treffe sine venner der.

I en annen klasse kom en av jentene i livlig diskusjon med læreren om studentenes frihet til å delta i den politiske utformingen av samfunnet. Det var nettopp valg av medlemmer til studentrådet på universitetet, og valgkampen var temmelig het, med anklager om korrupsjon og valgfusk. (I en annen del av landet hadde det vært voldsomme konfrontasjoner mellom studenter og politi. Disse begivenhetene falt sammen med valget på landsstyre til den brasilianske studentunionen, et organ som enda ikke er offisielt anerkjent av myndighetene.)

Den nevnte jenta ville gjerne diskutere mer med oss, og det var ikke bare nasjonale og politiske pro-

blemer som opptok henne. Hun fortalte at hennes foreldre var skilt, og at hun ikke visste om hun kunne tro på Gud lenger. Morens overfladiske kristendom overbeviste henne ikke. «Men jeg tror likevel at jeg har bestemt meg for å tro på Gud,» sa hun. Hun og mange andre studenter kjøpte bøkene våre. Deres ivrige spørsmål inspirerte oss alle til full innsats. Mer enn noen gang tidligere syntes jeg vi begynte å sette pris på hverandre i teamarbeidet og oppleve at vi trengte hverandre. Det som betydde mest for meg personlig, var et team-møte på slutten av uka hvor vi la alle kortene på bordet og vurderte vårt arbeid. Sjelden har jeg opplevd at marxistenes idé om «kritikk og selvkritikk» — under Guds ledelse — kan være så frigjørende.

I januar skal vi ha et kurs på MRA-sentret i Petropolis for mange av de studentene vi har møtt i Curitiba, Salvador, Rio og andre steder. Vi vil satse spesielt på ledertrening slik at flere studenter lærer å ta initiativ i sine miljøer. Vi tenker også på hva brasilianske studenter kan bidra med i Sentral-Amerika, i afrikanske land og under den delen av Caux-konferansen i 1980 som tar sikte på å samle «verdens ungdom».

Bjørn Ole Austad.

Norsk veterinær . . .

Forts. fra side 1

og fremst innstilt på fangst og forbedring av fangstmetoder, de har en viss skepsis til forskning og de ser vanskelighetene på det internasjonale plan. Men de var ikke avvisende.

— Kom dere inn på EFs fiskeripolitikk?

Professor Anton Skulberg: Norge er en betydelig fiskerinasjon og bør gå foran i beskyttelsen og økning av fiskebestanden.

— Dette er ett av de spørsmålene som bekymrer skotske fiskere mest. Om to—tre år trer den nye politikken i funksjon. Franskmennene, som har en hypermoderne fiskeflåte eiet av store selskaper, ligger i startgropa for å ta fatt på de nye fiskefeltene som EF-avtalene vil åpne opp for dem. Det blir vanskelig for skottene å konkurrere. Hos dem eier som regel skipperen sin skute, han hyrer sitt eget mannskap, og har mindre midler tid disposisjon enn de store selskapene.

— Var de interessert i å møte fiskere fra de andre EF-landene i Caux neste sommer?

— De var positive til den tanken. Men de sa at interessekonfliktene er store, og standpunktene har-

Cathrine Hambro in memoriam

Cathrine Hambro døde den 29. oktober, nær 90 år gammel. Hun var født i 1890 som yngste barn av skolestyrer Edvard Hambro og hustru Nicoline Hambro. I sine unge år ble hun angrepet av lunge-tuberkulose, og hun bestemte seg da til å studere medisin og utdanne seg som lungespesialist. Etter å ha innehatt forskjellige legestillinger, bl. a. i Ålesund, overflyttet hun i 1930 sin praksis til Bergen. I krigsårene arbeidet hun ved Kornhaug tuberkulosesanatorium i Gausdal. Hun var overalt søkt og skattet som en fremragende lege.

Under et opphold i England i begynnelsen av 1930-årene traff hun en amerikansk kollega, Irene Gates, som kom til å få avgjørende innflytelse på henne. Hun bestemte seg for å gjøre et eksperiment: Hvis Gud er til, så overgir jeg meg til ham. — Og hun fikk visshet for Guds virkelighet og ble et nytt menneske.

Oxfordgruppen

Ikke lenge etter Cathrine Hambros tilbakekomst, fikk Norge besøk av Frank Buchman og et internasjonalt team. Besøket fant sted etter innbydelse

de over hele linjen. Hvis dette møtet i Caux blir noe av, håper jeg at også norske fiskere, med deres store praktiske erfaring, kan delta.

— Hvilken betydning tillegger du et slikt møte i Caux?

— Det er viktig at fiskerne kan snakke ut med hverandre på tvers av landegrensene. Vi må også studere hvordan en forbedring av fiskeressursene kan bidra til å løse problemene. Fiskerne selv må bli mer interessert i ressurs-forbedring. De er en yrkesgruppe med sterk politisk innflytelse. Fiskerigrensene og fangstkvoter er nok viktige for å beskytte ressursene, men ved kultur og hjelp på yngelstadiet kan vi øke dem.

Norge er en betydelig fiskerinasjon, også på forskningens område, og bør være blant foregangslandene i denne sammenheng. Som også de skotske fiskerne pekte på, er internasjonalt samarbeid avgjørende for virkeliggjørelsen av disse idéene. I så måte mener jeg et møte i Caux vil være et viktig skritt.

— Hva er årsaken til at du engasjerer deg så sterkt i disse spørsmålene?

— Jeg ser dette som et moralsk ansvar for oss. Menneskene kan bare leve i sammenheng med andre skapninger. Oljen vil vi ha i 10—20—30 år fremover, så er det slutt. Men fiskeressursene kan gi mat og næringsgrunnlag for menneskene ad infinitum.

Vi har en tendens til å ta livets grunnforutsetninger for gitt — mat, luft og vann. Men hvor lenge vil disse forutsetningene være der hvis vi ikke tar ansvar for dem?

av stortingsrepresentant C. J. Hambro, Cathrine Hambros bror. I Oxfordgruppens arbeid engasjerte Cathrine Hambro seg nå med alle sine krefter og sin sterke virketrang.

Efter krigen flyttet Cathrine Hambro fra Bergen til Oslo hvor hun fortsatte sin legepraksis til hun fylte 70 år. Etter forslag av en nevø foretok hun en reise til Østen, og hun kom også til Korea. Hun ble fyr og flamme for å få opprettet et rehabiliteringssenter for utskrevne tuberkulosepasienter, hvor disse kunne få opphold og omstilles til et normalt arbeidsliv.

Kommet hjem til Norge begynte hun utrettelig å samle inn penger til sitt Korea-prosjekt og fikk forskjellige bedrifter til å sende utstyr. Pengene ble oversendt til Korea etter hvert, uten at hun fulgte med i hva som kom inn. Da en bankfunksjonær engang spurte om hun visste hvor mange penger som hittil var kommet inn, måtte hun derfor svare nei. Hun fikk da vite at beløpet var en halv million kroner. Hun var selv tilstede ved innvielsen av Korea-sentret i 1972, skjønt hun da hadde hatt flere lærbensbrudd. Cathrine Hambro ga aldri opp.

Minnetale

Med sogneprest Asle Engers samtykke tar jeg som avslutning følgende utdrag av hans tale ved bisettelsen, en tale som var knyttet til tekstordet «Vær tro inntil døden».

«Cathrine Hambro ble grepet av Oxfordbevegelsen og fulgte opp i Moralsk Opprustnings arbeid. Hun ble tent i brann av den Herre Jesus. Oxfordgruppens fire absolutter vant gjenklag i hennes absolutte sinn, og slik møtte hun livets 'enten—eller' som noe overveldende, udiskutabelt. Hennes tro førte henne ut over alle grenser. Slik ledet Gud henne ved sin Hellige Ånd, en ild som fylte henne hver stund på dagen og lyste som en stjerne over alle hennes veier.

Selv etter den tid da andre går inn i pensjonsalderens velfortjente fred og hvile, var Cathrine Hambro hvileløs i sin aktivitet for å redde og hjelpe mennesker og lindre åndelig og legemlig nød og sykdom. Legen og medmennesket brant for andres lykke og trivsel.

Varm men usentimental

Cathrine Hambros profil tegner seg skarpt mot verdens råkalde horisont. Det lå et lysskjær over hennes edle åsyn. Ubestikkelig ærlig og redelig var hun, ja, stundom sjenerende ærlig. Aldri sa hun noe om mennesker som ikke kunne sies til dem. Hun var godhjertet, ømhjertet, varmhjertet og samtidig blotet for enhver form for sentimentalitet.

Enkel var hun i all sin ferd, og nettopp derfor så rik, så stor, så givende, så rett på sak. I selvforglemmelsen og uselvishetens tegn blir hun stående som en stadig utfordring til oss alle: Hva utretter du i Jesu Kristi tjeneste idag? Har du overgitt deg til din Herres ledelse?

Alf Hærem.

Julenissen på kurs?

Tull, sa julenissen, jeg trenger ikke noe kurs. Men julenissenes landsstyremøte hadde bevilget penger til et kurs, med tema «Hvordan gamlenisser kan tilpasse seg dagens verden.»

Gamlenissen syntes ikke selv han var gammel — snøtt 300 år, en nisse i sin beste alder. Tipp tipp tipp tipp oldefar hans var en fjøsnisse fra Trøndelag, gift med en from og forfinet datter av den hollandske St. Nikolaus. Denne blandingen av hedendom og hellighet hadde satt sitt preg på gamlenissen, varmhjertet, men med et hissig gemytt.

Sist jul hadde gamlenissen besøkt en familie i Bærum, blant andre. Han trakk en pakke med hjemmestrikkede sokker opp av sekken og ga til den eldste gutten. Gutten på sin side sa: «Å er du for en gammel tufsenisse, jeg vil ikke ha sokker, men en ny stereo!» Gamlenissen tallet til ti og sa med blid stemme: «Men kjære lille gutten min . . . » Lenger kom han ikke, for gutten skrek: «Fillesokker, fillesokker!»

Da tok gamlenissen og svingte sekken sin to ganger over hodet og dengte til sokkeskrikeren. Heldigvis var det stort sett bløte pakker i sekken. Gutten slapp med skrekken og et svev over gulvet.

Nå er nissene hyggelige vesener og ber alltid om unnskyldning etter at de deiser til folk med sekken. Det gjorde gamlenissen også. Men hver gang han senere tenkte på episoden, sprakk skjegget hans i et glis.

Diskriminerende

Som ventet fikk julenissenes landsstyremøte en klage fra Miljøverndepartementet. Samtidig sendte Justisdepartementet et langt brev, hvor det ble lagt vekt på at det var *slemme* barn som skulle ha de fineste presangene. Nissen kunne ikke lenger gå rundt og spørre «Er det noen snille barn her?» Det kunne virke diskriminerende og skape komplekser.

Som om ikke dette var nok, kom et skriv fra Likestillingsrådet. De hadde undersøkt 10.000 julekort og intervjuet like mange hjem. Konklusjon: Den oppsøkende nisse var utelukkende av hankjønn. Nissekona var bare en sjelden gang avbildet, og da rørende i grøtgryta. Opprørende. Landsmøtet tok seg god tid på dette. De ble til slutt enige om en resolusjon. Alle nisser, det være seg hun- eller hankjønn, skulle ha samme rett til oppsøkende virksomhet. Forutsatt at de hadde skjegg.

Etter dette trengte landsmøtet en pausen. Det ble servert kaffe og smultringer. Snart var de i gang igjen. Spørsmålet om nisser og livssyn ble da tatt opp. Må en nisse ha et forpliktende livssyn, eller kan enhver tulling ta opp nissens kall? Dette var gamlenissens formulering, som ble dempet ned til en mer ærbødig form av landsmøtelederen, en yrkesnisse fra Hordaland. Men spørsmålet var aktuelt nok, og konklusjonen ble at ingen julenisse kan være nøytral i livssynsspørsmål.

På dette tidspunkt tok formannen for Julenissenes Ungdomsfylking ordet. Han sa at enhver nisse

Alle nisser har rett til å drive oppsøkende virksomhet — forutsatt at de har skjegg.

med respekt for seg selv måtte engasjere seg politisk. Dette gikk gamlenissen imot. Han hadde selv nektet samtlige partier ved siste kommunevalg å sette ham opp på listen. Riktignok hadde Fremskrittspartiet satt ham opp uten å spørre, men likevel.

Gamlenissen hadde fått brev fra samtlige partiformenn. Senterpartiets formann, f. eks. refererte til sangen, «På låven sitter nissen med sin julegrøt . . . » «På låven» — hos bonden, i bygda, der var det nissen hadde sine røtter. Senterpartiet og julenissen, de var ett. Kristelig Folkeparti tok det for gitt at *det* var nissens parti — en snill gammel nisse var inkarnasjonen av alt godt og dydig.

«Rød Front» hadde forlengst tatt nisselua til sin fane. Arbeiderpartiet la vekt på nissens brede kontakt med massene. Nissen var et godt navn i Arbeiderpartikretser. For Høyre var julenissens aktiviteter en umulighet uten i rammen av et fritt næringsliv — fri flyt av julegaveproduksjon. Og så videre . .

Uvant filosofering

Alt dette forvirret gamlenissen. Han ville stå over partistriden. Men kunne han det, uten å miste fotfeste i virkeligheten? Det var øyeblikk da nissen bare så to alternativer, begge like ulystbetonte: enten bli en opphøyet åndelig og moralsk ballong, svevende over dagens virkelighet som et drømmesymbol, eller albue seg mellom sekteriske grupperinger, slåss for halvsannheter mot halvsannheter.

Slik filosofering var uvant for nissen, og gjorde

Sejerstråle-aften i Sophus Lies gate 5

En akvarell av den finske kunstneren Lennart Segerstråle (1892—1975) ble overrakt i gave fra kunstnerens enke, fru Miu Segerstråle, til Moralsk Opprustnings senter i Oslo den 26. oktober. Lennart Segerstråle hadde mange tilknytningspunkter til Norge, ikke minst gjennom sitt engasjement for Moralsk Opprustning, og det var fru Segerstråles ønske at hennes mann skulle være «representert» på denne måten i Sophus Lies gate 5.

Gjensidig inspirasjon

Gaven ble overrakt av kunstnerens dattersønn, Matias Uusikylä, som samtidig viste sin egen presentasjon av bestefarens kunst i lysbilder, til musikk av Jean Sibelius. Bildene omfattet Segerstråles tidlige fuglemotiver og hans senere verk — han ble regnet som Finnlands største fresko-maler. Slektskapet mellom Segerstråle og Sibelius var tydelig, ikke minst i lysbildene fra den store Finlandia-fresken i Finnlands Bank, som ble ferdig like før Vinterkrigen brøt ut. Matias Uusikylä kunne fortelle at de to kunstnerne hadde inspirert hverandre gjensidig, og siterte fra et brev til bestefaren hvor Jean Sibelius blant annet skrev: «Edra taylor har givit mig betydligt mera enn än Ni kan föreställa Eder.»

I sin lysbildeserie hadde Matias Uusikylä også tatt med materiale fra sin oldemor, Anna Frosteus-Segerstråles produksjon. (Lennart Segerstråles mor var en av Finnlands fremste malerinner, og en minneutstilling av hennes kunst i Borgå tidligere i år vakte stor interesse og oppmerksomhet.) Senere vil han også ta med i serien bilder av Ulf Segerstråle, Miu og Lennart Segerstråles begavete sønn, som falt i krigen.

Akvarellen som ble overrakt i Oslo er et utsnitt av et større verk, «Verdensforsoningen».

ham mismodig. Kanskje trenger jeg et kurs likevel, mumlet han og tuslet ut av landsmøtet. Har jeg behov for et par nye, så har menneskene behov for en hel del gamle sannheter, sa nissen til seg sjøl. Hele menneskeheten kunne trenge et kurs, så de kunne tilpasse seg nissenes verden, og ikke omvendt.

Denne tanken virket oppmuntrende på nissen der han ruslet bort til reinsdyrene sine (de yngste brukte snescooter). Den friske luften ga ny næring til hans fantasi. Han ville ta en tur til Finnmarksvidda og få perspektiv i stillheten der, på det hele.

Så hvis du ikke får besøk av julenissen i 1979, så er det fordi han er reist på kurs. Men dukker han opp med sekk, skjegg og lue, myke og harde pakker, så har han funnet ut at det er i første rekke menneskene som trenger å bli annerledes. Og at gamlenissen tror det kan skje — dagens verden til tross. Men — av gammel vane kommer han til å spørre, «Er det noen snille barn her . . . ?»

Einar Engebretsen.

Strømmer og strømmer

Nylig slo det meg at jeg ofte lar meg styre av negative understrømmer i min egen personlighet. Jeg merket at det som jeg har ansett for å være min begavelse for kritikk snarere er min lyst til kritikk. Et sted i sjelens dunkelhet rører det seg en helt personlig misnøye som søker utløp, men som jeg ikke vil erkjenne og kartlegge, og derfor kanaliserer inn i forskjellige såkalte saklige vurderinger.

Den hemmelige misnøyen driver meg til å bli irritert, komme med sidebemerkinger, isolere meg, frykte og avsky det ukjente, konkurrere med dem som står meg nærmest, forakte de svake. Men jeg ser jo min evne til å omskrive alt dette i penere ord, gjerne politiske eller psykologiske fraser, for ikke å nevne religiøse — de er verst.

Det var noen utfordrende linjer i Bibelen som minnet meg om understrømmene. På et spørsmål angående de jødiske renhetslovene svarte Jesus at det ikke er det som går inn i et menneske som gjør det urent, men det som går ut fra et menneske. «For fra hjertet kommer onde tanker . . . »

Apartheid

Der står man, uten noen eller noe å skylde på, hverken foreldre eller samfunn, vær eller vind. Jeg svarer for mine egne mørke understrømmer, gammel skuffelse og bitterhet over alt det jeg ikke fikk og ikke ble. Nye dunkle smålver flyter også til. Uansett hvilken politisk blokk som vinner valget og styrer landet, er jeg selv ansvarlig for den hevnlyst eller skadefryd jeg bærer på og den pest som slike følelser sprer omkring meg. Politisk apartheid vokser i vårt egen land. Styrker jeg den?

Det hører til mitt menneskeverd at jeg får ta konsekvensene av min måte å leve på. Gud ser på meg som en uendelig dyrebær venn og gir meg den tilliten.

Det sier seg selv at de mennesker som vil forandre verden, de som kjemper for frihet for individer og folk og for renhet i miljøene, selv må være frie og rene. Jeg har observert at selv når min kritikk er berettiget, blir den dårlig akseptert hvis den er blandet med noen dråper av min hemmelige surhet. Derfor skammer jeg meg nå så dypt over de negative understrømmene.

Det finnes intet annet botemiddel enn den speidskes bønn: «Herre hvis du vil, kan du gjøre meg ren.»

Så raskt som svaret kom: «Jeg vil. Bli ren.» Renheten ligger tydeligvis i beredskap like i nærheten, ivrig ventende på å få strømme inn og gjøre sitt verk. Dersom jeg virkelig vil bli kvitt min urene lyst til kritikk.

En kilde med friskt og levende vann som «springer opp med evig liv» er jeg lovet i bytte.

Det er forskjell på strømmer og strømmer.

Ingeborg Ekman.

En ideologi for Janata-partiet

Av Rajmohan Gandhi

Rajmohan Gandhi, redaktøren i nyhetsmagasiet «Himmat» og en av de ansvarlige for Moralsk Opprustning i India, ble nylig bedt om å stille opp som kandidat ved de indiske parlamentvalgene i januar. Oppfordringen kom fra Janata-partiet, den brede massebevegelsen som gjorde slutt på Indira Gandhis autokratiske styre for ca. to år siden. Janata har regjert India siden, men har skuffet de forventninger man hadde til partiet. Korrupsjon og splittelse har preget også Janata. I håp om å styrke partiet har Janata nå bedt en «gruppe respekterte intellektuelle» å stille som deres kandidater ved valget, blant dem Rajmohan Gandhi.

Følgende artikkel av Rajmohan Gandhi sto nylig i hovedstadsavisen «Indian Express». Den er et forsøk på å definere hva partiet trenger for å kunne bidra til en løsning av Indias problemer.

Hva har vi lært i løpet av de 30 månedene Janata har sittet med makten? En leksjon tror jeg, er at Janata trengte å utvikle en ideologi, men ikke har gjort det.

Forskjellige grupper gikk sammen i Janata for å bekjempe et autoritært styre. Det var et historisk og riktig skritt, men det ga ikke partiet en felles ideologi.

«Kampen for demokratiske rettigheter» er ikke en tilstrekkelig ideologi. Det er bare ett av benene som partiet skulle stå på, og det trengs diskusjon og nytenkning for å bli klar over hva de andre bena skulle være.

Alle vil være enig i at avskaffelsen av fattigdommen skulle være ben nummer to. Hvis vi ikke brenner for dette, og omsetter overbevisningen i en konkret handlingsplan, vil det vi foretar oss øke kynismen mere enn levestandarden.

Uavhengig dommerkollegium?

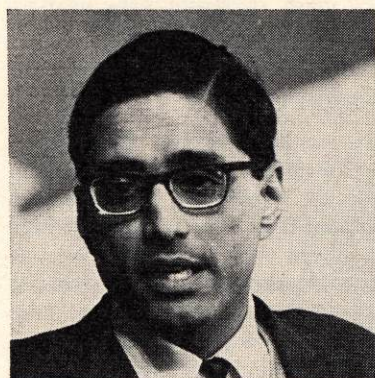
Det kan ikke nektes at «frihet og brød» er et slagord med appell. Men er det tilstrekkelig som en ideologi for vår tid?

SVIKT på etikkens område har bremsset det økonomiske fremskrittet. Etikk må være det tredje benet partiet står på. Offentligheten vil vite om i hvert fall noen av Janatas politikere ledes av høyere mål enn personlig ærgjerrighet — og om de kan stole på dem med hensyn til penger. Da Janatas parlamentsmedlemmer ble oppfordret til å avgi en erklæring om sin personlige økonomi, var gjensvaret skuffende. Og partiets svar på beskyldninger om korrupsjon har vært uklart.

Kanskje det trengs et uavhengig dommerkollegium av anerkjente jurister som skulle forelegge alle beskyldninger om korrupsjon i partiet, hvor høyt på strå den anklagete enn måtte befinne seg. Kanskje en

forpliktelse til å følge et slikt kollegiums dom skulle være en betingelse for å bli opptatt i partiet.

Hvis partiet ønsker å forandre forholdene i India, og ikke bare å komme til makten igjen, vil det kjempe for at også offentligheten holder seg til visse

Rajmohan Gandhi.

normer. Det vil ha mot til å skille mellom de som virkelig lider nød, og de pressgrupper som fremmer egne interesser på samfunnets bekostning.

Det er sant at en ofte vinner stemmer ved å alliere seg med visse gruppeinteresser. Men er ikke den større sannhet at den indiske offentlighet vil støtte dem som setter hele nasjonens interesse først, og tar mer hensyn til de fattigste enn til dem som har mest innflytelse?

Det fjerde benet, mener jeg, skulle være en vitenskapelig og fremtidsrettet holdning. Effektivitet må være en del av den. Effektivitet når det gjelder å sikre freden, skape økonomisk fremdrift, forbedre trygder og transportsystemer. Et parti som Janata må vise at det har evnen til å få tingene gjort. En fremtidsrettet holdning bekjemper også ulikheten i samfunnet og transsyn når det gjelder gamle seder og skikker.

På dette grunnlaget tror jeg en står støtt, forpliktet til demokratiet, til avskaffelse av fattigdommen, etikk og en vitenskapelig holdning som komponenter i en ideologi for Janata. Den tredje komponenten, etikken, er det best å holde i bakgrunnen. Offentligheten skulle ane en etisk holdning, heller enn å bli høylydt informert om den.

Hva er alternativet?

Mitt valg av verdier kan selvsagt diskuteres. Og en kan spørre om Janatas innsats hittil gir noe håp om at partiet vil sette slike verdier ut i livet.

SVARENE vil variere. Noen vil komme med et motspørsmål: Hvis det ikke gjøres et forsøk på å få Janata til å akseptere slike verdier, hva blir da det indiske demokratiets fremtid?

Indisk ukeavis kommenterer årets fredspris

Nobels fredspris tilhører egentlig de fattige, sa moder Teresa, typisk nok. Den viser at verden har «anerkjent de fattige og akseptert dem som sine egne brødre og søstre,» var hennes reaksjon til den æren som ble vist henne.

Hennes holdning representerer et dilemma — og en utfordring — til dem som arbeider for en sosial revolusjon. Som en marxistisk fagforeningsleder i Calcutta sa: «Moder Teresa ser de fattige, undertrykte og utstøtte og blir inspirert av dem. Vi sosiale reformatorer ser på de fattige og undertrykte og fylles av sinne og sosial lidenskap.» Hun tjener de fattige med kjærlighet og glede, de fleste reformatorer ved at samvittigheten tynger dem.

Hvilken er den riktig og effektive holdningen? Og bekjemper Moder Teresa i det hele tatt urettferdigheten, eller forbinder hun bare de undertryktes sår?

Moder Teresa ville utvilsomt si at hun først og fremst er en Jesu etterfølger. Og Jesus oppfordret sine disipler til å «få de sultne, kle de nakne, gi hus til de hjemløse», og dermed «gjøre det mot meg». Det er Moder Teresas motivasjon. Hun ser sin Herre i en råtnende spedalsk. Og meget elsket av Gud, må

KURS MED RINGVIRKNINGER

Den indiske offentligheten er vitne til et sorgelig skuespill om dagen: Politikere som skifter parti ettersom penger og taburetter gjør det fordelaktig.

På denne bakgrunn får kursvirksomheten i Panchgani, MRAs indiske sentrum, betydning. Hver måned finner det sted 7-dags kurs for industri-delegasjoner. En franskmann som nylig deltok i et av kursene, skriver: «Etter fem dager i Panchgani hadde noen av deltakerne allerede tatt konkrete beslutninger. To hadde bestemt seg til å be sine brødre, som de ikke hadde hatt kontakt med på flere år, om tilgivelse. En annen sa: «For to år siden ødela jeg alt i mitt hjem som hadde med religion å gjøre. Her har jeg funnet en tro igjen.»

Noen dager senere var jeg i Poona, hvor jeg møtte en av dem som hadde tatt beslutninger ved kurset. Han hadde allerede bedt sin familie om unnskyldning, og invitert åtte andre arbeidere i samme fabrikk hjem til seg for å fortelle dem hva som hadde hendt med ham og diskutere hva de kunne gjøre i fabrikkene.

I Bombay oppsøkte jeg direktøren for et farmasøytisk firma som jeg også hadde lært å kjenne i Panchgani. To tillitsmenn fra firmaet, som kalte seg marxister, hadde deltatt i kurset sammen med ham. Han fortalte meg at de sammen hadde holdt et rapportmøte for de ansatte, at de hadde besluttet å sende en ny gruppe til neste kurs, og at han håpet at sjefen for firmaet ville være med i den nye gruppen.

hun elske meget tilbake. Ikke som en plikt men som en konsekvens.

Kjærlighet er for henne en annen måte å kjempe på, hvor kampen er viktigere enn resultatet, midlene de samme som målet. Fagforeningsmannen i Calcutta sa en gang til henne at arbeidet hennes øker i omfang fordi lidelsen øker. «Nei, sønn, ikke lidelsen men kjærligheten øker,» irettesatte hun.

Som Gandhi, tror hun at hun ved å underkaste seg frivillig lidelse i kjærlighetens ånd gir militant styrke til de ydmyke — eller «verdighet til de fattige», som hun sier.

Til dem som er fylt av sosial lidenskap, ville hennes utfordring være at den urettferdige volden som gjør deg sint fortsetter som sint vold i ditt indre. At dersom ditt sinne ikke renses av kjærlighetens kraft, risikerer du å fremme det onde du bekjemper, og bli en tyrann selv.

Selvfølgelig kjemper hun mot uretten. I et intervju etter at hun var blitt utnevnt som prisvinner, sa hun at etter fattigdommen er den største utfordringen grådighet: «Grådighet etter makt, navn og penger er et stort onde» Hennes svar: Å elske.

HIMMAT WEEKLY, Bombay.

Som dere forstår, er jeg imponert over hvor raskt menneskene her forstår og begynner å ta skritt selv.»

Samtidig pågår det lengre treningskurs for ungdom i Panchgani. Blant deltakerne på det nåværende kurset er to vietnamesiske flyktninger fra Madras og en student fra New Zealand.

Ellen Eckhoff fra Oslo, som nylig reiste ut for å arbeide med MRA i India i vinter, var også med på en del av kurset.

«HIMMAT»-JOURNALIST I OSLO

Indiske og internasjonale spørsmål sett gjennom norske øyne var en ny vinkel for journalisten Shanaz Anklesaria, en kollega av Rajmohan Gandhi og medlem av redaksjonsstaben i ukeavisen «Himmat» hvor Gandhi er sjefredaktør.

Bombay-journalisten avla Oslo et to ukers besøk i november, som avslutning på en seks måneders reise gjennom mange europeiske land. Hun hadde tatt del i MRA-konferanser og andre aktiviteter, og vunnet førstehånds kjennskap til europeiske forhold og spørsmål, samtidig som hun kunne informere om sitt eget land.

Shanaz Anklesaria beskrev «Himmat»s redaksjonelle linje slik: «Vi ønsker å trykke lokale nyheter på en objektiv måte og samtidig holde våre lesere i kontakt med utviklingen i andre land — et område som ofte neglisjeres av indiske aviser. Vi presenterer meninger og konstruktiv kritikk på et uavhengig grunnlag.»

Internasjonal arbeidsfordeling

Européere møtes i Vigy

Det største firmaet innen stålindustrien i Elsass-Lothringen, Sollac-Sacilor, hadde i 1971 61.000 ansatte. I dag er dette tallet skrumpet inn til 33.000, og om to år vil det være enda 7.000 færre jobber. Dette viser krisen i den franske og den europeiske stålindustrien.

Over hundre mennesker møttes i byen Vigy i Elsass-Lothringen til en aksjons-uke for Moralsk Opprustning i slutten av oktober. Folk kom fra mange deler av Frankrike, fra Tyskland, Storbritannia, Holland, Belgia, Luxemburg, Italia og Sverige. Alle ble innkvartert i familier. De møttes med bønder, arbeidere, fagforeningsfolk, industriledere og politikere, og det ble holdt en rekke offentlige møter.

Det viktigste temaet for disse møtene var «Europa i tjeneste for andre kontinenter». «Vi trenger en bedre arbeidsfordeling på verdensbasis,» understreket en fagforeningsleder. «For å beholde vår nåværende levestandard og for å hjelpe utviklingen i de fattige land, må vi oppgi visse industrigrener og utvikle nye. Det blir ikke lett i Frankrike på grunn av vår antagonisme og vårt stiv sinn. Men vi må gå fremover med de moralverdier som fremmer menneskehetens utvikling.»

En fremstående tjenestemann ved EF så to viktige forandringer i Europa: «Vårt kontinent er ikke lenger en militær stormakt, og det er blitt et fellesskap. Men tross i alle møter, er det en mangel på møter mellom mennesker. For det meste er det slagord som møtes. Men det finnes mennesker som for-

bereder en renessanse — individer som ikke er organisert men er i kontakt med hverandre.»

En bonde med tillitsverv lokalt i bondelaget var opptatt av sulten i den fattige del av verden. Han hadde spurt seg selv om det hadde noen hensikt å bli bedre informert om situasjonen, «hvis du ved slutten av dagen ikke har gjort noe for å finne en løsning». Å sende en sjekk nå og da var ikke nok, mente han. Han fortalte at de franske bønderne hadde besluttet å gi et dagsverk for de lidende i Sahelområdet i Afrika. Nå håpet han å lansere en regional kampanje som gikk ut på å støtte visse landsbyprosjekt i fattige land.

Irène Laure: Den europeiske enhet må skapes i menneskenes hjerter.

Den åttiårige sosialist-veteranen Irène Laure, som sto på reisefot til land i Asia, sa: «Dersom vi lever ut moralsk opprustning, vil verden aldri gjennomleve de tragediene vi måtte igjennom. Ingen har lengtet mer etter denne enhet i Europa enn jeg har. Den europeiske enhet eksisterer nå i institusjoner, men den må skapes i menneskers hjerter.»

Tiden for mirakler

*Du forteller om en dør
Som er åpen ved slutten av en korridor,
Solskinn og sang;
Jeg trodde sikkert at enhver korridor
bare leder til en annen, eller til en tom vegg.*
T. S. Eliot.

Den døren vil med Guds hjelp ha åpnet seg for Zimbabwe ved avslutningen av elleve ukers forhandlinger i Lancaster House. Det er bare begynnelsen. Vanskelighetene som ligger foran, er enorme. Som en journalist fra Zimbabwe sa: «Spørsmålet er om det nå er mulig å sette igang en kampanje for nasjonal forsoning.» Men døren åpner seg på gløtt. Og Gud har besvart bønner.

Folk i andre land vet kanskje ikke at det har vært bedt kontinuerlig døgnet rundt i Zimbabwe. En hvit rhodesisk mor med tre barn og travle dager beskriver i et brev hvor privilegert hun følte seg over å ta sin del — ved å stå opp en halv time etter midnatt og be en time på sine knær for at Gud skul-

le holde sin ledende hånd over forhandlingene i London.

Mange faktorer har bidratt til et gjennombrudd. Meglere fra Zimbabwe har arbeidet utrettelig og modig i konferansedeltagernes hoteller for å fremme en overenskomst. Noen av dem hadde funnet en ny impuls ved MRA-konferansene i Caux. Ingen kan måle hvor stor innvirkning de og mange andre har hatt. Det som er sikkert, er at lederne ikke har funnet anledning til å glemme kravet fra folket hjemme om fred og muligheten for en ny start.

Forandring i luften

Den beslutsomme, målbevisste og tålmodige fastheten hos Lord Carrington og det britiske forhandlingsteamet har vært en annen faktor. «Vi er ansvarlige» har vært den nye tonen. Over hele kontinentet har afrikanere merket at det ligger forandring i luften — og Storbritannias venner har gledet seg. Det har intet å gjøre med imperialistisk kon-

troll, det er en villighet til å bære risikoen (den britiske guvernøren vil bære meget av den) for å gjøre slutt på en krig som kostet ett tusen liv i måneden med all den ulykke som følger. Spørsmålet er om vi er villige til å være generøse med fortsatt omsorg, hjelp og teknisk assistanse gjennom dyktige folk etter at guvernøren har gjort sin jobb og reist hjem igjen. Kanskje forsynet har en finger med i Zimbabwe-eksperimentet, som et middel til å tvinge oss til å vende blikket utover og et skritt mot en løsning av våre egne økonomiske vanskeligheter gjennom et nytt perspektiv på behovene i Den tredje verden?

Initiativene fra Zambias president Kaunda og Tanzanias Nyerere, støttet av Manley fra Jamaica og Fraser fra Australia, kan vise seg å ha vært avgjørende. Det har vært et merkelig år. Samveldekonferansen i Lusaka, som mange fryktet kunne splitte Samveldet, brakte ikke bare enighet om en formel for en mulig løsning av Rhodesia-spørsmålet, det skapte en grad av tillit mellom enkeltpersoner som gjorde det mulig for president Kaunda å snakke med Margaret Thatcher som en venn da han besøkte London. Det meldes at han sendte henne en brennende appell ved avreisen: I Guds navn og i fredens interesse, Margaret, jeg ber deg så innstendig jeg kan om å overveie disse forslagene. Lord Carrington la dem frem for konferansen, og dette hjalp til å løse knuten.

Men før «Solskinn og sangen» er det nødvendig

å overvinne vanskeligheter og farer som er overveldende menneskelig sett. Kan de stridende partene, begge uovervunnet, holdes fra hverandre og våpenhvile innføres? Kan frie og rettfærdige valg holdes under en britisk guvernør uten noen militær styrke (bare militære observatører) til å understøtte hans autoritet, og en ny regjering innsettes med en rimelig mulighet for fred?

Slikt har sjelden hendt i historien. Men Afrikas styrke er evnen til å overraske. Mange er allerede i arbeid i landet, menn og kvinner som vier seg helt til et nasjonalt forsoningsarbeid gjennom forvandling i enkeltmennesker og trening av et nytt lederskap blant ungdommen.

Mye vil avhenge av hvilken ånd valgkampen preges av. En mann fra Zimbabwe fortalte hvordan han hadde bønnfald en nasjonal leder om å vise veien ved å føre en renslig valgkamp. En annen mann som forsøker å bygge broer, har nettopp avsluttet oversettelsen av *Frihet* til Shona-språket — filmen som spilte en så avgjørende rolle under valgene i Kenya etter uavhengigheten.

«Dette er tiden for mirakler,» sa Frank Buchman i sitt julebudskap i 1965. Han talte den gangen om Afrika som «det uventede kontinent, som bringer svaret til kaos». Afrika og verden venter på at Zimbabwe skal gi det svaret.

London i november,
H. P. Elliott.

Mangler De ideer til gaver?

Har De et fadderbarn, en nevø eller en bekjent som De vil glede med en hilsen — en hilsen som varer? Her er noen forslag:

NY VERDEN, *Informasjon om Moralsk Opprustning*. Fra neste år 6 nummer årlig. Arsabonnement kr. 40,-.

STILLHETENS DYNAMIKK av professor Theophil Spoerri. Standardverket om Frank Buchman og den verdensstyrken han skapte. 214 s. kr. 20,-.

MENNESKET OG STRUKTURENE av Jens Jonathan Wilhelmsen. En engasjerende og aktuell bok, en veiviser til samtiden.

«Boken er stor i sine tanker. Den rommer livsvisdom og har for lang tid brennemerket vårt sinn.» (Øivind Waholt i Fredrikstad Blad). 78 s. kr. 30,-.

SVART-HVITT-BOKA — «En håndbok i revolusjon». Skrevet for ungdom. Alltid aktuell. Utgitt på 28 språk. 70 s. kr. 10,-.

GLADE FAMILIER — *Historien om Onkel Ha og Onkel Gi*. Billedboken som er blitt en klassiker. Passer for barn fra førskolealderen. 64 s. kr. 10,-.

Nylig utkommet:

ZIMBABWE — MÖRKER OCH GRYNING (svensk).

Gripende og enestående historier om mennesker som har tatt kampen opp for et nytt Zimbabwe/Rhodesia. Fakta og informasjon om landet. 59 s. kr. 15,-.

LISTEN TO THE CHILDREN (engelsk). Er familien på vei ut? Barn, foreldre og beste-foreldre fra 17 land forteller om familiens renessanse. Samlet av Annejet Campbell. Ill. 85 s. kr. 20,-.

Musikk:

THE BEST I KNOW — Stereo Lp og kasett. 13 sanger innspilt i studio i Caux av talentfulle unge med overbevisning og tro på fremtiden. Original og velklingende musikk. Lp kr. 54,-. Kasett kr. 48,-.

Pakketilbud: Bestilles alle tre førstnevnte bøker, er prisen bare kr. 40,- + porto.

Skriv eller ring. Bøkene og platen/kassetten sendes omgående, om ønskelig direkte til mottakeren.

Betaling ved mottakelsen (inkl. porto).

Postboks 3018 Elisenberg, Oslo 2.
Tel. 02-44 64 78.

Kort nytt

TIL VÅRE ABONNENTER

Fra januar 1980 kommer «Ny Verden» ut 6 ganger i året, i stedet for 11 som hittil. Årsaken er først og fremst de stigende trykke- og distribusjonsomkostningene, som førte til et stort underskudd i året som gikk. Heller enn å øke abonnementsprisen bestemte redaksjonen seg for denne omlegningen. Formatet beholdes foreløpig som det er, men det arbeides med en forandring som vi håper leserne blir fornøyd med.

Redaksjonen.

JULEN I CAUX

Også i år blir det anledning til å feire julen i Caux fra den 22. desember. Den offisielle nyttårskonferansen åpner den 26. desember, og det innbys til en fortsettelse av arbeidet med temaet fra i sommer — «En bro over kløftene». «Julen bringer løftene om en forsoning mellom mennesket og dets Skaper,» heter det i den trykte invitasjonen. «Dette er den viktigste kløften å overvinne, ved siden av de mange synlige motsetningene i det private og offentlige liv.»

AUSTRALIA

I Sydney har en gruppe australske urinnvånere vært med å ta initiativet til en MRA-konferanse i januar 1980. Maorier fra New Zealand, indianere fra Nord-Amerika og andre fra den såkalte «fjerde verden» ventes. Representanter for majoritetsbefolkningen vil også delta.

JULEMESSE

Det var et yrende liv i Sophus Lies gate 5 den 1. og 2. desember. Den årlige julemesse gikk av stabelen og samlet unge og gamle fra fjern og nær. Gevinster, salg og kafeteria innbrakte rundt regnet kr. 28.000,-, som skal brukes til Moralsk Opprøstnings arbeide.

INDIA

Det meldes at Rajmohan Gandhi, redaktøren av ukeavisen HIMMAT, Bombay, har akseptert tilbudet om å stille til valg for Janata-partiet i valgkretsen Jabalpur i Midt-India. (Se s. 4).

På reise fot i Øst-Europa

Av sykepleier-elev
Gro Austad

Vi satt seks personer i en togkupé, på vei fra Beograd til Ljubljana i Nord-Jugoslavia. Alle arbeidet vi innen sykepleier-sektoren: to albanere, nå bosatt i Sør-Jugoslavia, to slovenere, en serbier og en nordmann. Samtalen kom raskt inn på medisin og behandlingsmetoder, og hvilke framskritt som er nådd de siste årene. Hvilket mål har nye metoder i seg selv, bør de ledsages av en bevisst etisk og moralsk holdning? Ulike livssyn ble diskutert hvor alle åpent la fram hva de så som livets mening. Et materielt «opphav» og et liv tråd med dets lover og verdier sto sentralt hos dem alle. I motsetning til mitt syn, på det åndelige som starten på universet og en bestrebelse etter å komme det nærmere gjennom etterlevelse av dets lover og verdier. Tross ulike syn kunne vi si vår innerste overbevisning og møte toleranse.

Dette skjedde i sommer da jeg besøkte to jugoslaviske venner jeg var blitt kjent med i Caux. I løpet av 2 1/2 ukers omreisning fikk jeg et lite inntrykk av landet. Spesielt mangfoldigheten i språk og kultur gjorde inntrykk. I et slovakisk hjem fikk jeg se de obligatoriske nasjonaldraktene, 20 ialt med bluse, kjole, forkler og hetter, og ca. 100 håndsydde og broderte laken som kvinnen må ha laget til bryllupet sitt.

I fjellene i nord bodde vi i tre dager hos to gamle tanter til en av dem jeg besøkte. Vi hadde planlagt fjellturer, og som entusiastisk norsk fjellvandrers gledet jeg meg voldsomt. Men den andre dagen fikk jeg tanken om å la de andre bestemme, og godta avgjørelsen med glede. Istedenfor langtur sagde, lempet og stablet vi ved i 7—8 timer så svetten silte. Det var hardt, men morsomt. Ved avreisen ønsket tantene meg velkommen tilbake når som helst. Senere fikk jeg høre at det var ved-arbeidet som hadde vunnet deres vennskap fullstendig.

Jugoslavia har et sterkt partisystem, men forsøker samtidig å øke følelsen av solidaritet og ansvar blant vanlige mennesker, fikk jeg høre. Det fikk meg til å se mer kritisk på vår egen livsholdning og forvaltning av materielle og menneskelige ressurser. Vi trenger sterkere vilje til å ta ansvar for hverandre og samfunnet. Flere jugoslavere uttrykte også at

de manglet ansvar og omtanke for arbeidsplassen og andres behov. At vi i begge land står overfor oppgaven å få mennesker til å handle på sin egen overbevisning. Og la snevre egeninteresser stå i skyggen av dypere behov i våre medmennesker verden rundt.

Flere hundre pilgrimer om dagen

En måned senere var to svenske jenter og jeg på vei til Polen. Sammen med 9 ungdommer og presten fra en øst-tysk protestantisk menighet tilbragte vi vel en uke ved det største klosteret i Polen. Et viktig mål med leiren var å få et dypere innblikk i hva den kristne tro betyr for polakkene.

Hver dag kom ca. 6—800 pilgrimer til klosteret fra alle kanter av landet. Årlig søker flere hundre ungdommer opptakelse i klosteret, hvorav de få heldige blir håndplukket. For øst-tyskerne føltes denne interessen og respekten for kristendommen fra et helt folk som noe fremmed. De så på sitt folk som hedninger med liten eller ingen kunnskap om

kristendom. Hvor alvorlig og helhjertet de kristne lever sin tro er høyst forskjellig i deres land. Slik de uttrykte det, var redselen for å miste gode studie- og arbeidsplasser den viktigste årsak til et lunkent kristenliv. En øst-tysk katolsk ungdomsgruppe som også var med, viste i motsetning en åpen og klar linje. Det ble sagt at noe av årsaken ligger i at de protestantiske biskopene oppfordrer folk til delvis å skjule sitt standpunkt, mens de katolske oppfordrer til åpen bekjennelse.

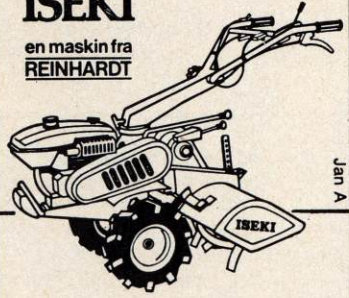
Vi må våge

Det de fortalte viste meg hvilke uvurderlige verdier vårt demokrati har. Ikke minst utfordret det meg til å leve i Guds plan uten å la andre sette begrensninger. Øst-tyskere o.a. har samme problem, bare at statens begrensninger kommer i tillegg. I Øst som i Vest må vi våge å la oss styre av Gud i byggingen av Hans rike, uten verdslig sikkerhet og akseptering.

FULL FRES

Forover eller bakover. Proff i hagen og på gården. Med Iseki kan du frese, hakke, radrense, slå gress, transportere, hyppe og frese snø.
... alt med samme maskin.

ISEKI
en maskin fra
REINHARDT

REINHARDT

Reinhardt Maskin A-S 4601 Kristiansand S.
Avdeling Oslo: Hvamveien 1, 2013 Skjetten

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

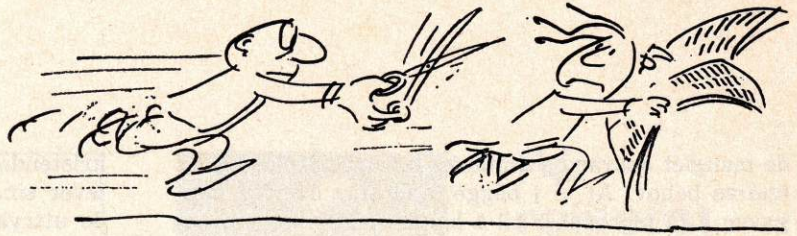
Vår spesialitet:

Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

90 år som spesialforretning
i svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt. 3, Oslo 1

klippet

Som barn var 50-talsbarnen ganske glade. Den auktoritære oppfostran började försvinna . . . 50-talsbarnen skulle välja själva, vara fria . . . 50-talsbarnen gifter sig, skiljer sig, är ensamtstående eller olyckliga i sina äktenskap. 50-talsbarnen har ingen klar moral- eller familjeoppfatning. För moral var fruktansvärt omodernt när de blev kära för första gången under 60-talet. Ingenting är självklart för 50-talsbarnen — ingenting utom materiell välfärd.

70-talsbarnen är inga glada barn. De ser ofta ingen egentlig mening i livet . . . Dom skiter i skolan för skolan skiter i dom. Dom kan slå sönder en fönsterruta eller kludda på tunnelbanan — för det är ingen som säger något i alla fall . . .

50-talsbarnens föräldrar förklarade aldrig sin livsinnställning, ville inte påverka. Fast innerst inne hade dom normer och värderingar. Förmodligen levde dom efter dem, i alla fall på ett ungefär. Det betyder att 50-talsbarnen som barn hade något att hålla sig till, något att leva efter. Fast dom fick det aldrig förklarat, som vuxna har dom inte kunnat föra det vidare till sina barn (70-talsbarnen).

Det är om detta det internationella barnåret borde handla i Sverige.

Margareta Persson, Aftonbladet, 20.1. 1979.

Førsteamanuensis Alfred Oftedal Telhaug ved pedagogisk institutt på Lærerhøyskolen i Trondheim har gjort seg visse tanker om fremtidens skole, og han tror at hovedvekten i 80-årene vil bli lagt på den moralske oppdragelse av elevene.

— I den vestlige verden har vi i den senere tiden sett tendenser til forfall på forskjellige måter. Mentale lidelser blir stadig mer utbredt og det samme gjelder fysiske sykdommer. Misbruk av alkohol og narkotika er tiltagende, og det er mer skoft på arbeidsplassene og vi ser ofte utslag av dårlig kameratskap.

Kriminaliteten øker også. Selv om det på en rekke punkter er et markert skille mellom høyre og venstre i norsk politikk, virker det som om de forskjellige leirene ut fra ulike premisser synes å bli enige om behovet for moralsk oppdragelse. . . . Dette innebærer ikke at man ønsker seg tilbake til puggeskolen, men at man på ny vil stille krav til ungdommen. Det går ikke lenger å forklare moralsk forflatning utelukkende ved å skylde på en vanskelig barndom . . .

Adresseavisen, 27.10.79.

Bresjnev var først og fremst russisk. Han var en blanding av grovhet og varme, samtidig brutal og vinnende, listig og avvæpnende. Mens han skrøt av Sovjets styrke, fikk en følelsen av at han i virkeligheten ikke var så helt sikker på den. Han har vokset opp i et tilbakeliggende samfunn som så vidt unngikk å bli nedrent av den tyske invasjonen, og han syntes innerst inne å være seg bevisst sitt systems sårbarhet. Mitt mareritt er at hans etterfølgere . . . vil være mer selvsikre. Uten et slikt mindreverdigheidskompleks kan de komme til å tro på sitt eget skryt. I bevisstheden om at de har en militærmakt som omfatter hele kloden, kan de bli meget farlige.

Ytre stas betydde mye for Bresjnev. Med stor stolthet lot han meg se Tsarens elegante bolig i Kreml, hvor Nixon senere skulle bo. Mellom annenhvert vindu sto det kolossale vaser på marmorpide-staller. De var alle tildekket, unntatt en vase som skulle vise meg hvilken glans tålmodig arbeid hadde frembragt. Det ble meg forklart at vasene ville forbli tildekket inntil en time før Nixons ankomst. Alt dette ga inntrykk av en usikker og nokså rørende blanding av forsvarsholdning og sårbarhet. På dette punktet hadde Nixon og Bresjnevs personligheter meget til felles.

Henry Kissinger i boken «The White House Years» (Little, Brown. Boston 1979.)

Ny Verden vil fremme: En åndelig og moralsk opprustning. Solidaritet mellom enkeltmennesker og nasjoner. En revolusjon under Jesu Kristi Kors, som vil omskape verden. Individets og samfunnets forandring. Absolutte moralnormer: ærlighet, renhet, uselvishet og kjærlighet.

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

Utkommer med 11 nummer i året.

I redaksjonen:
Eva Riise Hanssen - ansvarlig red.
Anders Eskeland
Einar Engebretsen
Jens J. Wilhelmsen
Inge Mannsåker
Sturla Johnson
Keld Jørgensen (Danmark)

ABONNEMENTSPRIS for et år
Norge kr. 40,-
Danmark dkr. 32,-

Redaksjonens adresse:
Postboks 3018, Elisenberg, Oslo 2
Tlf. 02/44 64 78 — Postgiro 5 12 57 94
Danmark:
Postboks 312
1502 København V. Postgiro 18 51 51
Sverige:
Sveavägen 34, 6., 111 34 Stockholm
Tlf. 08/10 34 56

Trykkeri: Brødr. Tengs, Oslo

Utgiver: Stiftelsen Moralsk Opprustning
NY VERDEN